

STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 15 kwietnia 2015 r.

**w przedmiocie wykorzystywania pracy świadczonej przez pracowników tymczasowych
przez sądy powszechne w 2015 r.**

Krajowa Rada Sądownictwa dostrzega podniesiony przez Rzecznika Praw Obywatelskich w wystąpieniu z dnia 22 stycznia 2015 r. skierowanym do Ministra Sprawiedliwości problem dotyczący wykorzystywania pracy świadczonej przez pracowników tymczasowych przez sądy powszechne.

Rada będąc organem stojącym na straży niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów wielokrotnie podnosiła w swoich wystąpieniach, skierowanych do Ministra Sprawiedliwości, sprawującego nadzór administracyjny nad sądami powszechnymi i będącego dysponentem środków budżetowych, złą sytuację kadrową i finansową sądów powszechnych.

Problematyka sytuacji kadrowej sądów powszechnych w 2015 r. podniesiona została w Uchwale Krajowej Rady Sądownictwa Nr 325/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych. Rada zwróciła uwagę, że przedstawione przez Ministerstwo Sprawiedliwości projekty planów finansowych sądów powszechnych na 2015 r. mogą być niewystarczające dla wykonywania zadań wymiaru sprawiedliwości albowiem w sposób niedostateczny uwzględniają utrzymującą się od lat tendencję wzrostu wpływu spraw do sądów i związaną z tym rosnącą potrzebę zwiększenia zatrudnienia pracowników jak i stawianych im wysokich wymagań. Rada wskazała na niewystarczającą liczbę etatów kadry asystentów sędziego i urzędników sądowych oraz na nieakceptowane zamrożenie płac pracowników zatrudnionych w sądownictwie powszechnym, powodujące odpływ pracowników o wysokich kwalifikacjach.

Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nie została wzięta pod uwagę, a obecna sytuacja budżetowa sądów powszechnych nie pozwala na stałe zatrudnienie odpowiedniej liczby asystentów sędziów i urzędników sądowych wspierających sprawne wymierzanie sprawiedliwości przez sędziów. Prowadzi to do wykorzystywania rozwiązań ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. Nr 166, poz. 1608 ze zm.) przez zatrudnianie pracowników tymczasowych którym faktycznie powierzane są obowiązki asystentów sędziego oraz urzędników sądowych. Nawet przy spełnieniu przez pracowników tymczasowych wymogów ustawowych co do oczekiwanych kwalifikacji, taka sytuacja

z punktu widzenia stałego zapewnienia prawidłowego wsparcia sprawowania przez sędziów sądów powszechnych wymiaru sprawiedliwości oraz wsparcia zadań wykonywanych w tych sądach przez referendarzy sądowych z zakresu ochrony prawnej, w świetle obowiązujących regulacji prawnych dotyczących asystentów sędziego zawartych w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. prawo o ustroju sądów powszechnych i przepisach wykonawczych wydanych do tej ustawy oraz dotyczących urzędników sądowych w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracowniku sądów i prokuratury (Dz.U. Nr. 109, poz. 639 – t. j.) jest niepożądana. W tym zakresie Rada podziela stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich zaprezentowane we wskazanym na wstępie wystąpieniu.

Wobec powyższego Krajowa Rada Sądownictwa postuluje zmianę polityki budżetowej Ministerstwa Sprawiedliwości w sposób umożliwiający prawidłową realizację potrzeb kadrowych sądów powszechnych zgodnie ze wskazanymi regulacjami prawnymi, gdyż utrzymywanie opisanej sytuacji może prowadzić do sytuacji niepożądanych i wpływa negatywnie na niezależność tych sądów.

Rada zwraca również uwagę na to, że w związku z polityką prowadzoną przez Ministerstwo Sprawiedliwości, zastępowania pracowników obsługi zatrudnionych w sądach powszechnych i wygaszania tych etatów, po czym zlecania ich zadań podmiotom zewnętrznym świadczącym takie usługi (przede wszystkim w zakresie utrzymania czystości budynków i ich ochrony), po ich wyłonieniu w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 907 – t.j. ze zm.) konieczne jest wypracowanie wewnętrznych procedur, które umożliwią rzeczywisty wpływ na dobór osób fizycznych faktycznie wykonujących te zadania ze strony usługobiorcy oraz zapewnią, że podwykonawcy tego podmiotu – osoby fizyczne wykonujące usługę w ramach samozatrudnienia – otrzymają wynagrodzenie za wykonaną pracę i to co najmniej przy zapewnieniu minimalnej stawki za godzinę pracy (netto) gwarantowanej ustawowo osobom fizycznym zatrudnionym na podstawie umowy o pracę. Akceptowanie odmiennych rozwiązań jest prawnie i społecznie oczywiście niepożądane.